

ЕКОПОСЕЛЕННЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ

Суріна Ганна Юріївна,

*канд. філос. н., ст. викладач кафедри економічної теорії і суспільних наук
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

Івершень Сергій Дмитрович

*здобувач вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

***Анотація:** Одним із способів вирішення актуальних екологічних проблем є рух екопоселень, який набирає популярності в межах України та Європи. Духовні засади таких екопоселень бувають різними, але спосіб життя має багато спільних рис. Він орієнтований на цілі Концепції сталого розвитку та агроекології. Досвід життя в екопоселеннях недостатньо досліджений, але він може виявитися корисним в умовах військової агресії проти України при облаштуванні поселень для переселенців і біженців.*

***Ключові слова:** агроекологія, сталий розвиток, екопоселення, здоровий спосіб життя, альтернативне соціокультурне середовище.*

У сучасному світі надзвичайно актуальними постали екологічні та кліматичні проблеми, нестача водних ресурсів, ресурсів викопного палива тощо. Для вирішення цих проблем необхідним постає поступовий відхід від звичних методів сільськогосподарського виробництва, а також від звичних способів життя та існування людей, основним заняттям яких є агровиробництво. Одним із варіантів практичного рішення означених проблем є поширення на території України екопоселень.

Під екопоселеннями розуміються поселення, створені для спільного проживання групи людей в екологічно чистому просторі, за різними причинами, зокрема відповідно до концепції сталого розвитку і агроекологічного господарства. Така група людей найчастіше об'єднана спільними духовними ідеями та екологічними цінностями. Духовний зв'язок між членами спільноти сприяє їх більшому згуртуванню та взаємодії, у порівнянні з членами спільнот, створених за іншими принципами [1].

Концепція сталого розвитку певним чином протистоїть економіці постійного зростання. Основною метою останньої є прагнення постійного збільшення виробництва продовольства і продовольчої сировини. «Саме такий підхід призвів до постійного зростання кількості енергії, необхідної для виробництва кожної одиниці продукції, а також до виснаження природних ресурсів і забруднення довкілля» [4].

Наразі зрозуміло, що будувати стратегічні шляхи у майбутнє на засадах збільшення виробництва і постійної гонитви за прибутками у сфері сільського господарства більше неможливо, це призведе людство до глухого кута екологічної катастрофи. Саме тому на конференції 1992 року в Ріо-де-Жанейро

було затверджено концепцію сталого розвитку в рамках прийняття «Порядку денного на XXI століття», де визначалося що сталий розвиток призначений задовольняти сучасні потреби людства, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби.

На сьогодні в Україні існує достатньо широка низка екопоселень, об'єднаних у ГО «Глобальна мережа екопоселень України» — GEN Ukraine (<https://genukraine.com.ua/>). Вона була створена у 2018 році для об'єднання екологічних спільнот різного типу в мережу, мапа якої на сьогодні демонструє 58 екопоселень України. GEN Ukraine у свою чергу є складовою європейської мережі екопоселень та стійких спільнот GEN Europe (<https://gen-europe.org/>).

Незважаючи на те, що кожна з цих спільнот виникла на власних світоглядних засадах, наприклад на засадах християнських, або східних релігійних цінностей, існують певні риси, спільні для них. Саме ці риси дозволили громадам об'єднуватись у мережу GEN Ukraine. Згідно дослідження М. Назаренка спільними засадами екопоселень є [2]:

- стійке землекористування та лісокористування, тобто застосування технологій обробки землі, які її не виснажують;
- мінімізація енергоспоживання – ця проблема вирішується через енергоефективне житло, при будівництві якого використовують сучасні енергозберігаючі технології;
- мінімалізм у споживанні, що виявляється, наприклад, у використанні одного автомобілю на кілька родин, позичанні тих чи інших необхідних речей, оренди замість купівлі;
- здоровий спосіб життя та альтернативне соціокультурне середовище, тобто створення особливого освітнього простору для дітей, простору для спільних свят, зібрань при прийнятті спільних рішень тощо.

Одним з найвідоміших в Україні є екопоселення та пермакультурний центр «Зелені кручі» у Богуславському районі Київської області. Згідно їх фейсбук-сторінки у поселенні під гаслом: «Любимо природу, вирощуємо продукцію, ведемо здоровий спосіб життя», мешкають 11 родин.

Найвідомішим в Україні та за її межами є унікальне господарство ПП «Агроекологія» у Полтавській області, де ідеї агроекології втілюються у життя більше 50 років. Працівники цього підприємства своєю працею не лише успішно реалізують на практиці сучасні ідеї органічного землеробства, а й дбають про розвинуту соціальну інфраструктуру своїх сіл: школи, дитячі садки, музеї, церкви, магазини, лікарні. Тисячі людей з-за кордону за роки існування господарства приїжджали для вивчення досвіду С.С. Антонця, Героя України, почесного академіка НААН України [3].

Отже, ціннісними принципами екопоселень є відхід від традиційного способу життя сучасних цивілізаційних агломерацій внаслідок сумнівів у цінності такого способу життя, орієнтація на цінності сталого розвитку, що базуються на екологічному підході й відмові від економіки невпинного зростання виробництва. Досвід життя в екопоселеннях може виявитися корисним в сучасних умовах військової агресії проти України при організації та облаштуванні тимчасових і постійних поселень для переселенців і біженців.

Список використаних джерел:

1. Дуда Л. А. Особливості способу життя людей в екопоселеннях. Актуальні проблеми психології, Т. 7, вип. 33, 2013. С. 153-162.
2. Назаренко М. С. Екопоселення: світогляд як спроба вирішення глобальних екологічних проблем. Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія, 2019, № 2 (30). С. 159-163.
3. Органічне землеробство: з досвіду ПП «Агроєкологія» Шишацького району Полтавської області. Практичні рекомендації / Антонєць С. С., Антонєць А. С., Писаренко В.М. та ін. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 200 с.
4. Фурдичко О.І., Дем'янюк О.С. Агроєкологія — фундаментальна основа формування збалансованої агросфери. Агроєкологічний журнал. 2014. № 3. С. 7–13

Abstract: *One of the ways to address current environmental problems is the development of eco-villages, which is gaining popularity between Ukraine and Europe. The spiritual plantings of such eco-settlements can be varied, but the way of life may have many different patterns. Based on the goals of the Concept of the current development of agroecology. There is insufficient research on the evidence of living in eco-settlements, otherwise it may appear in the minds of military aggression against Ukraine when settlements for displaced persons and refugees are cleared.*

Key words: *agroecology, steel development, eco-village, healthy way of life, alternative sociocultural environment.*

УДК 631.171

ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ТОЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА В УКРАЇНІ

Суріна Ганна Юріївна,

канд. філос. н., ст. викладач кафедри економічної теорії і суспільних наук
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Чуприна Богдан Олександрович

здобувач вищої освіти спеціальності 208 - «Агроінженерія»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *В процесі адаптації України до норм ЄС у сфері сільського господарства все більшого поширення набувають альтернативні методи ведення землеробства, зокрема точне землеробство, яке відповідає зеленому курсу ЄС. Точне землеробство базується на широкому застосуванні сучасних ІТ-технологій для дослідження стану окремих ділянок поля, отримання високої врожайності при збереженні якості ґрунтів, економії палива та інших ресурсів. Розглянуто особливості деяких інформаційних технологій, за допомогою яких впроваджується точне землеробство в Україні.*

Ключові слова: *зелений курс ЄС, альтернативне землеробство, точне землеробство, ІТ-технології, Інтернет речей.*

З 2016 року триває процес адаптації законодавства України до норм Європейського Союзу відповідно до Угоди про асоціацію, зокрема в аграрній